

Kvislasyndin hytteforening inviterer til dugnad og Olsokfeiring

Mandag 28. og tirsdag 29. juli

Vi starter kampen mot gjengroing av stier og kulturlandskap!

Dugnaden starter begge dager på Hemsenshytta kl 10:00 der det orienteres om dagens opplegg. Vi avslutter med tradisjonell Olsokfeiring fra kl. 19:00 på tirsdagen. Hemsenshytta ligger innerst i veien forbi Kvissel langs østre siden av Søndre Syndin. (Ring Ragna om du ikke finner frem).

Flott om du blir med og jeg hadde blitt enda gladere om du tar med masse venner. Dugnaden administreres med kyndig hånd av Jan Reyer Elders, som har hytte på vårt felt, Kvislasyndin, og som jobber på Norsk institutt for skog og landskap på Ås: en midt-i-blinken-person!

Hold av dagene. Har dere noe utstyr (motorsag etc?). Meld dere på til Ragna: ragnajor@online.no, mob 41 80 64 77. Så fort som mulig. Du vil få mer info senere.

Bakgrunn.

Som så mange andre steder i landet ser vi at også det åpne seterlandskapet rundt Syndin langsomt, men sikkert dekkes av busker og trær. Denne endringen skjer hovedsakelig som en følge av redusert husdyrbeiting.

Seterdrift før i tiden.

Selv om beiteaktiviteten i vårt område har gått tilbake, er det ikke bare mangel på husdyr som gjør at det gamle seterlandskapet gror igjen. Tidligere seterdrift hadde et stort behov for både gjerdematerialer og ved til oppvarming og koking. Omfattende hogst var det som gjerne først åpnet landskapet, mens husdyrbeitet bidro til å holde nytt lauvoppslag nede. Når både vedhogst og husdyrbeite minsker, gror området fort igjen. Uten aktiv landskapspleie anslås tregrensen rundt Syndin å nå opp til 1200 moh. innen 50 år.

Gjengroing steg for steg.

Reduksjonen i utnyttelsen minker ikke bare tilgangen på godt beite for husdyr men reduserer også opplevelsesverdien og framkommeligheten for rekreasjon og friluftsliv. Gjengroing reduserer leveområdene til mange planter, sopp, lav, insekter og dyr med sin hovedutbredelse i kulturlandskapet. Først overtar vier, einer, dvergbjørk og lyng. Disse artene bedrer vekstvilkårene for trær slik at fjellbjørk og gran får økt forekomst. Når det først har dannet seg klynger av trær oppstår det gode vekstforhold i le av disse (noe som synes tydelig i området langs midtre Syndin hvor både hytter og plantet vegetasjon gir gode vekstvilkår for gran og bjørk). Til slutt er det dannet skog.

Tiltak.

Både blant de grunneierne som har ferdes på Syndin i generasjoner og de grunneierne som nå ferierer i området, er det stor enighet om å bevare det åpne seterlandskapet. Husdyr beiter fortsatt i området og det høstes gras på flere setervoller. Noen grunneiere har brukt krattknuser for å åpne gjengrodd setervoller, men for å bevare det åpne landskapet må også vi hytteiere trå til.

1994 og 2004. Heimdalen, Hemsedal kommune. Når både vedhogst og husdyrbeite opphører vil oppvoksende lauvskog raskt lukke igjen den gamle setervollen.

Foto: Oskar Puschmann, Skog og landskap

Hva kan vi gjøre?

Styret har i samarbeid med Hanne Lykkja (prosjektleder "Heime og på støle") kontaktet utmarkslaget og enkelte grunneiere i vårt område og vi har fått tillatelse til å rydde på deres eiendommer. De som eier hyttetomter blir innformert gjennom denne invitasjonen og oppfordres til å rydde på egen tomt. Selv om trær på tomten kan gi velkomment skjul ber vi om å ta hensyn til områdets totale preg som åpent seterlandskap og utsikten til naboene.

Vier og einer.

Langs Kårstadåne og andre bekker danner vier og einer sammenhengende tepper som blant annet stenger for ferdsel. I første omgang bør gamle stier åpnes ved at buskene sages av så langt ned ved bakken som mulig (vier danner lett rotskudd og bør om mulig dras opp). Einer er sterk og råtebestandig og kan brukes til diverse tredetaljer. Einerved på peisen gir en behagelig duft i hytta.

Gran.

Gran formerer seg ofte vegetativt på disse høyder, det vil si at det vokser opp trær av de nederste kvistene som ligger på bakken. Disse klyngene gir skjul til andre trær (og slitne skiløpere). Der hvor gran danner større grupper bør det tynnes hardt. Større trær sages ned og mindre trær dras opp. Den tettvokste stammen er ypperlig til ved.

Bjørk.

Bjørk vokser ofte opp fra områdene med vier og einer, og kan fort danne ugjennomtrengelige belter. Små trær trekkes opp med røtter og alt. Større trær sages ned. Fordi bjørk lett vokser ut igjen kan stubbene smøres inn med RoundUp. RoundUp skal ikke brukes så lenge det er beitedyr i området og det skal ikke brukes nær bekker og vann! Jan Reyer Elders tar seg av dette. Veden kan brukes til fyring på hytta.

Ti på tur!

Ta med et par arbeidshansker når du skal ut på tur og dra opp minst 10 små trær før du går hjem igjen. På denne måten kan man utføre landskapspleie uten synlige inngrep på kort sikt men med godt resultat på lang sikt. Større trær kan dras opp sammen med flere (legg jord og torv tilbake). Hvorfor ikke lage en liten konkurranse neste gang familien skal på tur: Den som drar opp flest trær vinner!

1967 og 2004. Seter mot Atnsjøen og Rondane. I 1962 ble Rondane nasjonalpark etablert som Norges første. Fem år etter viser småfuru at slått og beite har begynt å avta. I 2004 står ungslogen tett og utsynet mot ett av Norges flotteste fjellpanorama er borte.

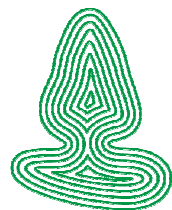
Foto 1967: Knut Aune Kunstforlag © Aune Forlag
Foto 2004: Oskar Puschmann, Skog og landskap

Velkommen!

Styret ønsker alle medlemmer i Kvisla-synden hytteforening hjertelig velkommen til en hyggelig dugnad og en sosial olsokfeiring. Vi håper at mange har anledning til å komme 28. og 29. juli.

Informasjonen om gjengroing er utarbeidet av Jan Reyer Elders. Han vil lede dugnaden.

Mer informasjon om gjengroing finner du blant annet på Internettssidene til Norsk institutt for skog og landskap.
www.skogoglandskap.no

skog+
landskap